No. 2789 Woensdag 21 October 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0.10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Het euvel der echtscheidingen.

De motieven.

We sloten ons laatste artikel met te wijzen op het eigenaardige feit, dat in een kwestie van echtscheiding nooit ook maar een schijn of schaduw te bekennen is van de fundamentele **waarheden**, waarop het **huwelijk gebaseerd is**.

Men stelt zich tevreden met te zeggen, dat Mijnheer Jansen zich Mevrouw Jansen niet prettig voelt. En de verbreking van de laatste banden tussen een echtpaar schijnt enkel hierop neer te komen, dat hij zich zonder Mevrouw Jansen ook nog onprettig gevoelt.

We leven toch waarachtig niet in een tijd, waarin zich onprettig voelen beschouwd wordt als opperste criterium van publieke werkzaamheid.

De gevallen die het meest aangehaald worden, betreffen datgene, wat men noemt „de drank" of wat men noemt „slaan".

Hierover praat men dan alsof het vaststaande feiten zijn, en toch zijn het eigenlijk beslist kwesties van opvatting. „Beschonkenheid" kan zoals Chesterton het zeer juist opmerkte „van alles betekenen, vanaf delirium tremens tot het hebben van een beter verstand dan de ambtenaar, die belast is met het onderzoek ernaar".

Shaw gaf eens te kennen, klaarblijkelijk in ernst, dat iedere man, die ook maar wijn of bier dronk, daardoor buiten staat gesteld werd, met 'n auto om te gaan, en dus, gelijk ook voor de hand zou liggen, nog minder in staat zou zijn, met 'n vrouw om te gaan.

Verder het geval,, slaan".

In negen van de tien gevallen is de veroordeling van 'n arbeider, die een vrouw een klap gegeven heeft, even rechtvaardig als een vonnis, vanwege het feit, dat hij voor 'n dame zijn pet niet heeft afgenomen.

Men laat duizende dingen buiten beschouwing: de provocatie, de sfeer, de enge behuizing enz.

Bij zo iemand het hele huwelijk te laten afhangen van 'n klap, komt overeen met het verwoesten van het leven van 'n mijnheer, omdat hij de deur dichtgesmakt heeft. Een arm mens kan dikwijls de deur niet dichtsmakken, omdat zijn hele huis, dan wel eens in kon storten.

Een motief waar men meer voor voelt in zake echtscheiding is de zo hoog gevierde vrijheid.

Het is uiterst tekenachtig voor de triestige moderne tijd, dat de vormen van vrijheid, waarop men zich bijzonder schijnt toe te leggen, zelfmoord en echtscheiding zijn. Een eind maken aan het leven en een eind maken aan de liefde.

Andere vormen van vrijheid worden hoe langer hoe meer beknot.

Waarom zijn dezelfde lieden, die gelukkig, ja bijna vrolijk zijn als 'n arme echtscheiding krijgt, van afschuw vervuld, als hij zich dronken drinkt? Wat er met zijn geld, met zijn kinderen gebeuren moet, waar hij werken zal, wanneer hij zal ophouden met werken, daar heeft hij zelf hoe langer hoe minder over te vertellen. Arbeidsbeurzen, verzekeringsmaatschappijen, verenigingen tot bevordering van algemeen welzijn en talloze vormen van politietoezicht werken samen, ten goede of ten kwade, om hem hoe langer hoe vaster aan een bepaalde plaats in de Maatschappij te kluisteren. Hij mag hoe langer hoe minder naar een nieuw baantje uit gaan kijken; waarom mag hij wel een nieuwe vrouw gaan zoeken?

Men dwingt hem al meer en meer om een Mohamedaans reglement op sterke drank in acht te nemen; waarom het hem zo gemakkelijk gemaakt, zich los te maken van het oud Christeijlk reglement op het sekse-leven?

Waarom moet hij kunnen beminnen zoals hij het verkiest, als hij niet eens mag leven gelijk hij het verkiest?

Ieder gezond denkend mens erkent, dat onbeperkte vrijheid anarchie of liever een vinding is.

Er bestaat slechts één vorm van vrijheid die genade vindt en dat is het soort sexuele vrijheid, die verstaan wordt onder de wettelijke fictie: echtscheiding.

Een ander motief voor echtscheiding vat men gewoonlijk samen door te zeggen dat het tragische element in een bepaald huwelijk bestaat in het ontbreken der liefde.

Maar men vergeet dikwijls, dat een ander tragisch element vaak juist de aanwezigheid van liefde is.

Ik denk er niet aan om te beweren dat er enkel gelukkige huwelijken zijn, maar houd toch wel vol, dat er bij de tegenwoordige gang van zaken heel zeker 'n zeer groot aantal ongelukkige en onbillijke echtscheidingen bestaan.

Zo zal het eenieder er mee eens zijn, ook de strengst orthodoxe richting, dat iemand die getrouwd is, tenminste bevrijd moet kunnen worden van het samenwonen met een krankzinnige.

Maar we zullen dan voorzichtig moeten zijn met de voortdurend ruimere en slappere definities van krankzinnigheid. Het zou misschien beginnen met de bevrijding van iemand van 'n moordlustige en eindigen met een echtscheidingseis tegen iemand, die niet al te onderhoudend praten kon.

Maar met dit al ontkent niemand, dat men op een of andere manier bevrijd moet kunnen worden van 'n moordlustige.

Maar de katholieke kerk en de andere orthodoxe richtingen zeggen dan, dat iemand die deze ervaring opgedaan heeft, **tevreden moet zijn met die bevrijding**; met andere woorden: ze zeggen, dat zo iemand tevreden moet zijn met die huwelijkservaring en er geen nieuwe bij moet zoeken. Wij kunnen dus met deze bevrijding accoord gaan, zolang ze geen nieuwe vrijerij betekent.

Maar hier zit meestal des Pudels Kern; gelijk we ook meermalen in de loop van deze artikelen hebben ondersteld. De echtscheidingsgeschillen zijn feitelijk geen geschillen over echtscheiding. Het geschil loopt over de kwestie van het hertrouwen.

En dit is zó waar, ook op Curaçao dat de praktizijn Jonckheer over dit geval schrijft: „Moge de echtscheiding een kwaad zijn, het lijkt mij in zeer vele — op Curaçao te vele — gevallen een noodzakelijk kwaad dat een erger euvel kan voorkomen. Hoeveel gevallen zijn er niet uit het leven op Curaçao op te noemen, waarbij een der, of nog erger, beide echtgenoten onwettige verhoudingen met derden er op na houden."

„Zulke mensen," zegt de Hr. Jonckheer, „moeten gaan scheiden" en als praktizijn zal hij dus in zulke gevallen ook een dergelijk advies geven.

De genoemde Chesterton schrijft hiervan:

„Men kan iemand in negen van de tien „gevallen geen slechteren raad geven „dan door hem te adviseren, datgene te „gaan doen, wat het dichtst voor de „hand ligt. Zoo'n raad is vooral dan „slecht, als men bedoelt (en dat doet „men gewoonlijk, dat hij den eersten den „besten hinderpaal uit de weg moet gaan „ruimen.

„'n Dergelijk advies komt hierop neer, „dat de menschen te werk moeten gaan „als muizen: die knagen ook aan wat „hun het eerste in de weg staat. Evenals „de muis ondermijnt de mensch datgene „wat hij niet begrijpt. Omdat hij door zijn „eigen schuld ergens tegenop botst, „noemt hij dit zijn eersten hinderpaal, „al is deze hinderpaal misschien de pi„laar waarop zijn hele dak rust".

Staatsverafgoding.

De Renaissance en het Humanisme brachten de verlichte geesten van de tijd in aanraking met de letterkundige en andere monumenten van de oude Griekse en Romeinse beschaving en wekten er hun belangstelling, hun geestdrift voor op.

Maar al was het de Humanisten eigenlijk te doen om de vormschoonheid en de kunstwaarde der producten van de oude heidense cultuur, deze bracht hen noodzakelijkerwijze in aanraking met de oude heidense begrippen en opvattingen over de Staat.

En gans natuurlijk sijpelden die opvattingen en die begrippen in hen door, te meer daar het Katholicisme van de meesten der Humanisten maar een oppervlakkig en verwaterd Katholicisme was, dat hen zeer vatbaar liet voor heterogene invloeden, en de meesten behoorden tot de verlichte geesten van de tijd, een soort anticlericale katholieken, gelijk er altijd geweest zijn en er nog zijn en die met tegenzin de suprematie van het geestelijk gezag zich zagen doen gelden op alle gebied van het leven der menselijke gemeenschap.

Het was wellicht ook wat reactie, bij hen gelijk bij de prinsen, tegen 'n toestand waarin het geestelijk gezag, practisch misschien wat te ver was gegaan, en waarin de scheiding tussen de geestelijke en tijdelijke machten op sommige gebieden wellicht niet altijd tot haar recht was gekomen.

Machiavelli.

In elk geval, de valse, onchristelijke gedachten over de Staat gingen hun gang; de kiem schoot op in vele geesten, en na verloop van enkele tientallen jaren droeg de boom der dwaling zijn eerste rijpe vrucht in **Il Principe, De Vorst** een boek over Staatkunde van Machiavelli (Florence, 1469—1527).

Met een buitengewoon talent ontvouwde hij er in de nieuwe, neo-paganistische opvatting over de Staatkunde. De Staat is in zijn sfeer het hoogste, is daar absoluut autonoom; alle middelen zijn goed, wanneer zij het belang van de Staat dienen. Zijn opvattingen steunden op de volledige scheiding tussen politiek en moraal.

Het stelsel kreeg zijn naam en met Machiavellisme werd voortaan bedoeld de doenwijze van allen, die het principe huldigen dat alle middelen goed zijn, als zij maar tot het doel voeren.

Het was een begin van verafgoding van de Staat; want de Staat werd gesteld buiten en boven de goddelijke wet, buiten en boven de zedenwet en het recht.

Het is zeker dat hier de invloed heeft gewerkt, — natuurlijk gelijk altijd geholpen door de mentaliteit en de toestanden van de tijd, — van de heidense staatsopvatting, zoals zij gold bij de Grieken en bij de Romeinen en gelijk zij in de geesten was binnengedrongen door de Renaissance, door de studie der oude heidense cultuurproducten.

De Romeinse figuur van de vergoddelijkte Augustus, die over alle macht beschikte en boven elk recht en boven elke wet stond, zal Machiavelli, bewust of onbewust wel voor de geest hebben gehad, wanneer hij in zijn boek zijn zogezegde nieuwe, moderne opvatting van de macht en het recht van de vorst ontvouwde.

Absolutistische vorsten.

Dat despotisme, dat absolutisme van de Staat zien we verder ook gehuldigd worden door de Franse koningen, bijzonder door Louis XIV, die er een persoonlijk despotisme en absolutisme van maakte, volgens zijn bekend woord: **L'Etat, c'est moi. Ik ben de Staat.**

Ook de Oostenrijkse keizers werden voorstanders van het verlichte despotisme; de zeer katholieke Maria Teresia was er niet vrij van en van Joseph II weten wij maar al te wel tot welke anti-kerkelijke, om niet te zeggen antigodsdienstige, maatregelen zijn onkatholieke en eigenlijk neo-paganistische staatsopvatting hem leidde.

Het Protestantisme bood een gunstige gelegenheid om het Staatsabsolutisme ook elders in te voeren; waar het dit niet in de hand werkte, deed het ten minste niets om het te beletten. Koning Frederik de Groote van Pruisen is de geniale vertegenwoordiger van het Protestants Staatsabsolutisme en -despotisme.

De Franse revolutie.

De grote middeleeuwse traditie van de suprematie van het geestelijk gezag van de opperheerschappij van de Kerk, als orgaan van God in de wereld, was grotendeels verdwenen, de Staat en het burgerlijke werden voor velen ten minste practisch, het hoogste: de laïcisatie, de ontkerstening, de „ontgoddelijking" der beschaafde wereld was ingezet, en als een stroom zouden ze steeds dieper en breder haar bedding graven in de moderne wereld.

De Franse Revolutie, vrucht van de onchristelijke, heidense geest van de Renaissance en het Humanisme, die vóór haar in de bredere lagen van de zogezegde intellectuëlen en zelfs van het volk was doorgedrongen, en die in haar zijn bekroning kreeg door de plechtige proclamatie van: „**Les Droits de l'Homme**", **de Rechten van de Mens**, zette het werk van de ontkerstening van de menselijke maatschappij voort en breidde ze verder uit over Europa.

Gelijk elke anarchie leidt tot autocratie, zo leidde de Franse Revolutie tot Napoleon; maar ook deze, die voelde dat hij de Kerk niet kon missen, wilde nochtans in haar niets anders zien dan een werktuig voor zijn droom van Staatsheerschappij, waardoor hij, langs de Revolutie om, de hand reikte aan het ergste despotisme der vroegere Franse koningen.

De scheiding tussen Kerk en Staat was nu practisch voorgoed voltrokken.

Hegel en Schelling.

De weg lag open voor de Staatsverafgoding; want de mens is zo, dat als hij de éne ware God verlaat, hij zich een God maakt van iets anders.

Hij heeft behoefte aan iets dat hoger staat dan hijzelf, dat niet zwak en vergankelijk is gelijk hijzelf; hij heeft behoefte aan iets dat eeuwig is, of dat hem ten minste als dusdanig toeschijnt, om

Onder geweldig enthousiasme van het Haagse publiek verlaten H. K. H. Prinses (met bouquet met bloemen) en Prins Bernhard de Cineac in den Haag, waaraan het verloofde paar een bezoek bracht.

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.
(Nadruk verboden).

54)

Verslagen door dit alles, wisselde ik snel enkele woorden met Seraphina. Met haar hoofd rustend op haar hand, terwijl haar ogen de doelloze bewegingen volgde van haar vingers op de tafel, zei ze:

„Het zal zijn zoals God het wil, Juan."

„Om 's hemels wil, doe dat niet!' zei Sebright kuchend' achter me. Hij verstond niet heel goed Spaans. „Wat ik gezegd heb is volkomen waar... Niettemin was de kapitein bereid het te wagen.

„Ja', stootte Williams uit met 'n diepe stem uit zijn bijna onbewogen lippen.

Mrs. Williams zat intussen met haar handen samengevouwen op haar schoot ons één voor één als om troost smekend aan te staren.

„Maar de zaak is, dat het voor u beiden van geen nut zou zijn", vervolgde Sebright. „Daar ben ik van uitgegaan. Als O'Brien iets weet, weet hij, dat u hier aan boord bent. Hij rekent er zo vast op als twee maal twee vier is.

De koele logica van zijn veronderstellingen trof mij beangstigend. Hij zag niet in waarom O'Brien of iemand anders in Havana zelf mijn persoon iets in de weg zou willen leggen Maar als ik mijn aanstaande zou willen houden, was het duidelijk, dat zij niet in Havana moest aankomen aan boord van een schip, waar ze haar zeker het eerste het beste ogenblik zouden komen zoeken. Het was zelfs nog erger dan het eruit zag, verklaarde hij. Zijn vaste overtuiging was, dat als de „Lion" niet heel gauw in Havana verscheen, een Spaans oorlogsschip zou worden uitgezonden om haar te halen, of O'Brien was niet de man, waarvoor we hem aanzagen.

Er lag daar in de haven een korvet, de Tornado genaamd, een vaartuig, dat zijn naam eer aandeed. Ik verwachtte toch niet, dat ze het tegen een korvet zouden opnemen? Er zou natuurlijk wel een kabaaltje bestaan over het aanhouden van een Brits schip in volle zee, maar dat zou me maar weinig troost zijn, nadat de señorita van mij zou zijn weggehaald.

Het werd mij benauwd en ik ging het dek op.

Wat dacht Seraphina van mij? Ik kende niets van haar dan haar trekken en dat was genoeg. Vreemd die macht van een vrouwengelaat op het hart van een man, dat meesterschap, machtig als toverkracht en geheimzinnig als een wonder... Ik moest naar haar toe om haar alles te vertellen.

Ik dacht niet, dat zij heel Sebright's betoog zou hebben begrepen. Daarom zou ik haar moeten verklaren, in welk een mooie verlegenheid ik onze liefde gebracht had.

Ik was zo weinig geneigd in beweging te komen, dat ik Sebrigth's stem mij van de kajuitdeur wel een half dozijn keer liet roepen. Tenslotte wendde ik mij om.

„Mr. Kemp! Hela, Kemp! Komt u nog niet binnen?"

„Om vaarwel te zeggen," zei ik, hem naderend.

Het was reeds donker geworden.

„Vaarwel. Neen. De timmerman moet minstens een dag hebben."

„Timmerman? Wat had een timmerman hiermee te maken?...

„U denkt er toch niet over vannacht er van door te gaan?" vroeg Sebright benieuwd. „Wat zou dat voor zin hebben?"

„Zin", antwoordde ik met diepe verachting... „Niets heeft zin. Noodzaak alleen is er. Noodzaak."

Mij aanglurend, bleef hij een ogenblik zwijgen.

„Noodzaak, natuurlijk," zei hij langzaam... „Ik zie niet in waarom u er boos om zoudt zijn".

Ik vond, dat het gemakkelijk genoeg was voor hem om koel te blijven, daar de noodzaak alleen voor mij bestond.

Hij begon te philosopheren met een, naar het mij dacht, ergerlijke opgeruimdheid.

„U moet trachten er wat zin in te brengen. Daarvoor zijn we hier, vind ik. Hoe het ook zij, er zit nog wel wat zin in het regelen van de manier, waarop je een zaak aanpakt, ook al is die nog zo moeilijk. En ik zie er absoluut geen zin in een vrouw aan meer hardheden bloot te stellen dan volstrekt noodzakelijk is. We hebben de zaak geheel afgehandeld, en meer kan ik niet doen. Kom, ga een poosje naar binnen. Mrs. Williams is de señorita weer wat aan t kwellen, — vrees ik."

Ik bleef een ogenblik staan om te trachten het meesterschap over mijn vermogens terug te winnen. Maar het leek of er een bom in mijn schedel ontploft was, die al mijn verstand naar de vier windstreken had verspreid. Alleen de overtuiging van de mislukking bleef, vergezeld door een gevoel van diepe ellende.

Toch geloof ik, dat ik uiterlijk fier binnenstapte. Mrs. Williams was van haar plaats opgestaan, en zat nu dicht bij Seraphina met één kleine hand liefkozend gesloten tussen haar schrale palmen.

„Hoe zou ik wensen, dat ze een Engels meisje was," zuchtte Mrs. Williams spijtig, terwijl ze voorover boog om Seraphina in het half afgewend gelaat te zien. „Mijn beste, heb je helemaal, helemaal begrepen, wat ik u gezegd heb?"

Zij wachtte.

Si, señora," zei Seraphina. Geen van allen verroerde zich. Na een tijdje echter, zich met plotselinge heftigheid tot mij wendend, riep ze uit: „Deze vrouw vroeg me, of ik in je liefde geloofde. Ze is op leeftijd, Juan; kunnen de jaren het hart veranderen? Jouw hart?"

Haar stem werd zachter.

„Hoe kan ik dat weten?" ging zij klagend voort. „Ik ben jong — en we leven misschien niet zo lang. Ik geloof in de mijne..."

De hoeken van haar fijne lippen trokken omlaag; maar zij bedwong haar verlangen om te schreien, en maarkte haar stem vaster, die, altijd wel rijk en vol vrouwelijke bekoring was; wanneer zij diep geroerd was, een timbre aannam van indrukwekkende ernst.

„Maar ik ben een Spaanse, en geloof in de eer van mijn geliefde; in de jouwe, jouw Engelse eer, Juan."

Mrs. Williams zat met de ogen neergeslagen en de handen rustend op haar schoot; haar echtgenoot staarde bescheiden naar een vergulde richel aan een balk van een zoldering. En verder was er Castro, die ik tot dan toe nog niet gezien had, hoewel ik hem bijna omvergelopen moest hebben bij het binnenkomen; hij stond bij de deur als een stomme. Hij keek van Seraphina naar mij en van mij naar Seraphina. ijn blik zei niet te uiten dingen, terwijl zijn gelige ogen afwisselend vol eerbied en ingehouden afkeer naar ons gluurden... Toen Seraphina hem aansprak, haastte hij zich, met zij ngewone eerbied voor de dochter der Riego's, het hoofd te buigen.

wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

zich daaraan te geven, om daarin op te gaan, om zich daarin te verliezen, en al-zo, ogenschijnlijk tín minste, een hogere, een eeuwige waarde en betekenis te geven aan zijn eigen kort en vergankelijk mensenleven.

In Duitsland, de bakermat van het Protestantisme, het land van veel philosophie der dromen en der illusies, werden zelfs een paar philosophen gevonden. Hegel en Schelling voor wie de Staatsafgoding de bekroning is van geheel hun pantheïstisch stelsel. Voor Schelling is de Staat het absolute en goddelijke levend organisme; voor Hegel is de Staat de verborgen Godheid, de **Deus absconditus**, die zich openbaart, die zich tegenwoordig stelt aan de mensen, en het einddoel is van alle, zelfs de allerhoogste en de meest persoonlijke, menselijke betrachtingen.

Mussolini en Hitler.

Na de wereldoorlog, die alles in de wereld zo snel heeft doen vooruitgaan, die als een stuwing is geweest op elk gebied, op economisch en sociaal, maar ook op geestelijk gebied, doch jammer wellicht meer ten kwade dan ten goede, heeft ook de sedert lang rijpende idee der Staatsverafgoding vaste vormen aangenomen, en wel voornamelijk in Italië en Duitsland, onder de invloed van twee krachtige personaliteiten, Mussolini en Hitler, die door bijzondere omstandigheden het gezag en de macht in hun land in handen wisten te krijgen.

Dat het Italiaanse fascisme als een echte vorm van neo-paganistische Staatsverafgoding moet aangezien worden, blijkt o.m. uit hetgeen Mussolini zelf schreef in het 14de deel der **Encyclopedia Italiana** bij het woord **Fascisme.**

Het essentieel punt van de facistische leer schrijft hij daar, is zijn opvatting van de Staat, van zijn wezen, van zijn taak, van zijn strafrecht. Voor het Fascisme is de Staat het absolute, waartegenover de individuën en de groepen het betrekkelijke zijn. De individuen en de groepen zijn maar denkbaar, hebben maar bestaansrecht, voor zoveel zij zijn in de Staat."

De Romeinse correspondent van **Le Temps** (Parijs) schreef daar verder over in een artikel van 13 Nov. 1932: „Voor het Fascisme is alles in de Staat, en niets menselijks, zelfs niets geestelijks, bestaat, noch heeft waarde buiten de Staat. Maar deze ondergeschiktheid van het individu aan de imperialistische Staat is niets nieuws in de geschiedenis der wereld. Het is de diepste karaktertrek van elke ceasaristische Staat, van elke dictatuur. Het is de Staat-Koning, de Staat God."

Z. H. Paus Pius XI heeft trouwens ook het Fascisme als **statolatria**, staatsverafgoding, bestempeld in zijn Encycliek over het Fascisme.

Voor het Hitlerisme kan hetzelfde gezegd worden.

In het November-nummer 1932 van **La Vie Intellectuelle**, schreef Anton Hilchman daarover: „Voor het Hitlerisme is de Staat alles; het individu heeft op zichzelf geen waarde. Dat is het eerste, klaar-uitgesproken artikel van het Hitleriaans **credo.**

De Staat is de bron van elk recht en van elke plicht. Zonder overdrijving kan men spreken van een staatsverafgoding, van een credo van een staatsgodsdienst."

Het volstaat trouwens te herinneren aan de uitspraken van de geestelijke vaandeldragers van het Hitlerisme Goering, Goebbels, Rosenberg, von Schirach, die meer nog dan Hitler zelf Duitsland en het Germanendom huldigen als hun **éne God, aan wie alle offers moeten gebracht.**

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

In de Spaanse burgeroorlog maken de nationalisten steeds meer en meer vooruitgang; alhoewel het einde van deze wreede strijd nog niet bij benadering te peilen is.

Thans is Oviedo geheel in handen der nationalisten. Ook daar hadden zich evenals in het Alcazar te Toledo, een groep nationalisten verschanst in de kathedraal en nog enkele andere gebouwen en boden heldhaftige wederstand tegen de aanvallende rode regeringstroepen.

Thans echter zijn deze belegerden ontzet en na een geweldige strijd van vier dagen zijn de nationalisten ook hier heer en meester. Een geweldige slachting was het einde van de strijd, waarbij o.a. 1000 Asturische mijnwerkers, die ook zo'n actieve rol hebben gespeeld in de belegering van het Alcazar, door de Nationalisten, vooral hun vliegtuigen werden afgemaakt.

Het beleg van Madrid zal thans zeker in versneld tempo zijn voortgang vinden. In de stad is er gebrek aan voedsel en het water is schaars.

Merkwaardig is nog een bericht van de Madridse radio, dat de artillerie ter verdediging van Madrid onder buitenlandse officieren staat; trouwens in Oviedo was ook de leiding van de regeringstroepen in handen van buitenlanders.

Men ziet wel hieruit hoe weinig nationaal de z.g. regeringspartij is; en het is uit de gedragingen van Rusland en Frankrijk dan ook wel op te maken dat het een zuiver internationale communistische bende is, die zich thans nog voor de Spaanse regering uitgeeft.

Daarom ook is de strijd zo medogenloos en loopt deze op niets anders uit, dan een vernietiging van alle schoon en alle beschaving en in het bijzonder het godsdienstige.

Het geld en het goud wordt door de bolsjewistische machthebbers wel in veiligheid gebracht en dezer dagen werden weer 40 millioen gouden francs naar Frankrijk vervoerd. De Heeren volgden dan spoedig daarna. Zo meldde dezer dagen een radiobericht dat President Azana met de ministers van Financiën Fines en Giral in Barcelona waren aangekomen; zeker om zich met hunne millioenen in veiligheid te stellen.

Nu het communisme in Spanje vreselijke nederlagen lijdt, schijnt het zich in het land waar het heer en meester is te willen wreken. Dezer dagen althans is door de sovjetmachthebbers bepaald dat de kerken in Rusland die tot nu toe zijn gespaard gebleven voor verwoesting als zijnde monumenten van kunst, ook in 1937 aan de godsdienst zullen worden onttrokken.

Van Rusland naar Frankrijk is het slechts een pas. Dezer dagen heeft daar Leon Blum de ministerpresident een rede gehouden over de moeilijkheden die er in het Volksfront zijn ontstaan naar aanleiding van de houding der communisten. In Frankrijk schijnen dus meer en meer de ogen open te gaan. De Fascistische Vuurkruisers die verboden waren, hebben zich echter thans in een nieuwe politieke organisatie verenigd onder de naam van partie sociale en winnen voortdurend aan invloed.

Blum heeft echter in zijn rede verklaard dat de regering wil blijven steunen op de vakverbonden en de communisten. We geloven echter dat een steun op dergelijke licht ontplofbare zuilen, allerminst Frankrijk ten heil zal zijn.

Ook Oostenrijk houdt de aandacht bezig. De dictatuur van Schussnigg schijnt te zullen uitlopen op een monarchie. Dezer dagen is althans verklaard, dat de monarchisten als een legale partij zullen worden beschouwd en er wordt gesproken dat men binnenkort een plebisciet zal houden over de terugkeer der Habsburgers.

CURAÇAO.

HET HUWELIJK VAN PRINSES JULIANA.

Het comité ter viering van het huwelijk van Prinses Juliana en Prins Bernard stuurde ons een kort verslag van de werkzaamheden die tot nu toe door het comité verricht zijn.

Een actie die alle respect afdwingt.

De verschillende subcommissies hebben in de afgelopen dagen aan het hoofdcomité hun memoranda gericht, waarin voor de verschillende organisaties, waarvoor deze subcommissies staan, de gelden werden aangevraagd, die helaas door het hoofd-comité tot kleinere sommen moesten gereduceerd worden.

De Voorzitter van de sub-commissie belast met het inzamelen der bijdragen, Mr. C. F. Gronemeyer, kon mededeling doen dat deze collecte ruim *f* 13.000 zou opbrengen.

Besloten is ook om een huwelijksgeschenk aan te bieden ter waarde van ongeveer *f* 1.000 en van de andere eilanden werd de verblijdende mededeling ontvangen dat het hele gebiedsdeel bereid is tot een gezamelijk huwelijksgeschenk bij te dragen.

Ook is het Bestuur van Curaçao bereid gevonden voor een bijdrage voor de feestviering te leveren van *f* 15.000.—

Het huwelijksgeschenk.

Hieromtrent waren in de vergadering de volgende ideeën naar voren gekomen: een schilderij van het bruidspaar; een schilderij van Curaçao, wanneer er althans een afzonderlijk geschenk gegeven zou worden. En ook was er een voorstel van een motorboot met de naam Curaçao.

In ons blad van Zaterdag l.l. hebben we reeds meegedeeld, hoe men algemeen van mening was, dat het geschenk iets moest zijn van blijvende en huiselijke aard, dus niet enkel welkom, maar ook nuttig zijn moest.

En aldus kwam men op het idee van een in Nederland geweven tapijt.

Zoals men weet heeft het bestuur van het comté zich in verbinding gesteld met de Heer Muhlenfeldt, hoofd van de West Indische afdeling van het Ministerie van koloniën met het verzoek om een kamerheer van de Prinses te controleren inzake het geschenk van Curaçao, terwijl in dit telegram tevens werd gezegd of wellicht een tapijt met een centrale figuur bestaande uit een West Indië vaarder, nuttig en aangenaam zou zijn.

Thans is op dit telegram van de heer Muhlenfeld een antwoord gekomen waarin deze schreef, dat de Prinses gaarne het bovengenoemde geschenk zal aanvaarden.

We doen hier nadere mededelingen omtrent enkele subcommissies.

Straatversiering.

Voorlopig werd bepaald dat de straatversiering en straatverlichting zich zal beperken tot de Koningin Emmabrug met aansluitende oevers, het Brionplein, het Gouvernementsplein en het Wilhelminaplein, alsmede enkele hoofdstraten hier ter plaatse.

Het vuurwerk zal ook ditmaal op de Rifbrug worden afgestoken.

Volksfeesten.

De volksvermaken zullen bestaan uit: ringsteken op rijwielen, hindernis wedstrijden, gecostumeerd lintendansen, zeilwedstrijd, tobbewedstrijd, boegsprietlopen, zwemwedstrijd. Verder zal een fakkeloptocht met muziek plaats vinden, terwijl gedurende de feestdagen op verschillende plaatsen muziek zal worden gemaakt.

Sportwedstrijden.

Deze zullen in hoofdzaak bestaan uit sportdemonstraties, waarbij door de Vereniging Thesos getumd zal worden.

Verder zullen er wielerwedstrijden, athletiekwedstrijden en voetbalwedstrijden worden gehouden. Voor de laatste zullen elftallen uit Aruba en Bonaire worden uitgenodigd.

Gondeloptocht.

Op de avond van het vuurwerk zal een Gondelvaart worden gehouden, waarbij de hoofdattractie wordt gevormd door omgebouwde vaartuigen, terwijl ook versierde en verlichte passagiersvaartuigen daaraan zullen kunnen deelnemen.

Vuurwerk.

Hiervoor werd *f* 2.000 gevoteerd. Daarbij komt nog ca. *f* 2.00.— voor onkosten

Emmastad.

De Heer Ameschot heeft aan de Bestuursvergadering medegedeeld, dat het Comité Emmastad geen aanspraak maakt op financiële bijstand, hetgeen ongetwijfeld de Algemene Vergadering ook zeer zal waarderen.

Feest der schoolkinderen.

Er zal worden gegeven een aubaude in het Fort Amsterdam, gevolgd door een demonstratie van vrije en orde-oefeningen. Verder zullen er schoolvoetbalcompetities gehouden worden, welke over meerdere dagen zullen worden verdeeld. Tenslotte zullen de schoolkinderen worden getracteerd.

Zeer binnenkort hoopt het bestuur een ontwerp-feest-programma aan de **goedkeuring** van de Algemene Vergadering te onderwerpen.

Z. Exc. Gouv. Wouters heeft het erevoorzitterschap van het comité aangenomen.

Van de Hr. Muhlenfeldt kon op verzoek nog geen mededeling worden ontvangen van het tijdstip van het huwelijk. Maandagmorgen echter vernamen we uit de Radio dat het Vaderland uit betrouwbare bron had vernomen, dat het huwelijk was vastgesteld op 6 Januari.

Schrijven van de fa. Mensing & Co.

Een schrijven van deze firma, gedateerd 8 October 1936 werd ontvangen, waarin zij mededeling doet van het feit, dat zij bericht heeft ontvangen van haar principalen, de Heineken's Brouwerij, dat zij gaarne wensen deel te nemen aan de feestviering op Curaçao ter ere van **het huwelijk van Prinses Juliana** en Prins Bernhard door 100 kisten bier beschikbaar te stellen ter uitdeling onder de bevolking van dit Gebiedsdeel De Heineken's Brouwerij zou gaarne zien, dat van de 100 kisten, 65 kisten op Curaçao uitgedeeld worden en 35 op de andere eilanden.

Ook heeft de Heineken's Brouwerij een wisselbeker en 11 penningen ter beschikking gesteld. Aangezien andere prijzen reeds besteld zijn, werden deze beker en penningen aan de Voorzitter van de C.V.B. aangeboden, welke hij in dank aanvaard heeft.

Afd. Curaçao.
Ver. Nederl. Rode Kruis.

We vestigen er de aandacht op, dat deze vereniging Vrijdag a.s. om 8 uur in het gebouw van de Koloniale Raad haar algemene vergadering houden zal.

Het is niet te dikwijls dat onze toch actieve afdeling, de leden voor een vergadering oproept; Het Bestuur mag dan ook grote opkomst **verwachten!**

K
K R O
O

Wereldprogramma

Zondag, 25 October.
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd

1. Gramofoonmuziek.
2. „De Wereld in Vogelvlucht", door Paul de Waart.
3. „Van en Voor de Missiepost"
4. Gramofoonmuziek.
5. Voordracht over „Nederlandse Armenzorg".
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Voordracht over „Maria-maand"
3. Gramofoonmuziek.
4. „De Wereld in Vogelvlucht", door Paul de Waart.
5. „Van en Voor de Missiepost".
6. Vaderlandse Kroniek.

Mr. Charles de La Try Ellis.

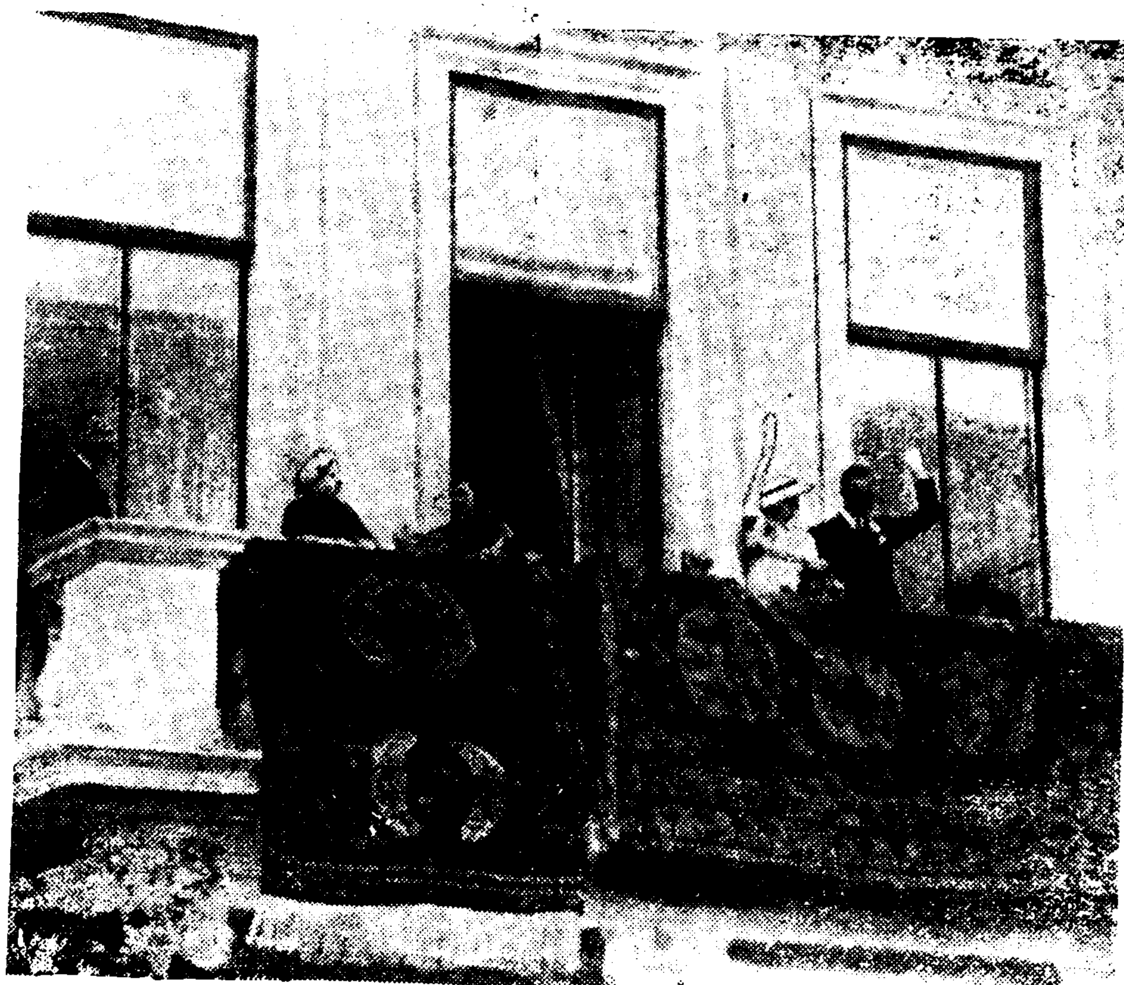
Met het s.s. „Ruahine" vertrekt heden de Heer en Mevr. Mr. Charles de la Try Ellis, vroeger president bij het hof van Justitie alhier.

Mr. Charles Ellis, die onlangs hier is teruggekeerd van een reis om de wereld, gaat thans Australië bezoeken, wat hij nog niet gezien had.

Wat zijn verdere plannen zijn, weet hij nog niet.

De Hr. Ellis hoopt echter begin 1938 weer op Curaçao terug te zijn.

Goede reis.

Vanaf het balcon van het paleis sloegen H. K. H. Prinses Juliana en Prins Bernhard het defilé gade. Links H. M. de Koningin en de prinses zu Lippe-Biester-feld.

10 Jaar Directeur O. G.

Op 16 October was het 10 jaar geleden, dat Dr. Henriquez optrad als directeur van de Curaçaose Openbare Gezondheidsdienst. Zijn officiële benoeming volgde op 1 November 1926.

Zonder twijfel heeft Dr. Henriquez zich in deze 10 jaren veel verdiensten verworven.

In de vernieuwing van het krankzinnigengesticht: in de verbetering van het Leprozengesticht: in de oprichting van het T.B.C. paviljoen bij het S. Elisabethsgasthuis: in de grote uitbreidingen van dit ziekenhuis en van de ziekenhuizen op Aruba en St. Maarten had Dr. Henriquez of het initiatief of groot aandeel of levendige belangstelling en steeds gaf hij daarvoor grote hulp en medewerking.

In deze 10 jaren is ook de ontsmettingsdienst belangrijk verbeterd, alsmede de hygiëne in de stad, vooral bij de verkoop van levensmiddelen en drinkwaren. Onder zijn directoraat kwam het bacteriologisch laboratorium en talrijke verbeteringen in onze verordeningen en bepalingen omtrent de gezondheidsdienst. Ook particuliere instellingen als het Koningin Emma fonds tot leniging van het lot der melaatsen, vonden steeds bij hem grote steun en medewerking.

Onze gelukwensen en nog vele jaren.

Missienieuws.

Met het s.s. „Costa Rica" ariveerden hier de Paters M. Luyckx, W. Lamers en J. Wolters.

De Zeer Eerw. Pater Luyckx is voorlopig geplaatst op het Brionplein. Pater Lamers aan de pastorie Pietermaai en Pater Wolters op de pastorie Otrabanda.

Pater M. Hulsman, tijdelijk rector in het St. Elisabethsgasthuis, is definitief als zodanig benoemd en Pater Offermans als kapelaan op San Mateo.

Kamer van Koophandel contra Koloniale Raad.

De autobussen.

De kwestie der autobussen staat tegenwoordig in de volle belangstelling.

De Koloniale Raad heeft reeds haar mening te kennen gegeven voor grote bussen, te zijn, die een twintig personen kunnen bevatten.

De Kamer van Koophandel en o.i. zeer terecht is voor het behoud der klenie bussen.

De Kamer heeft in zake deze dan ook een schrijven gericht aan de Koloniale Raad. Maar de Kamer, en hiermee zijn we het niet eens, is ook tegen beperking der bussen: en wil zelfs nog weer eens het vraagstuk onder de ogen zien om de H.-borden afgeschaft te krijgen.

In de laatste vergadering van de Kamer van Koophandel, is ook ter sprake gekomen het stationeren van autobussen bij de touristenschepen.

De politie heeft hiertegen geen bezwaar, mits de eigenaars der werven dit maar goedvinden. In de toekomst zal op Caracasbaai daar ruime plaats voor zijn, door de uitbreiding van de parkeerplaats, waarmede men thans bezig is.

En thans wil de Kamer aan de politie vragen op dit gebied een proef te nemen op de Prins Hendrikwerf.

Nieuwe Directeur All America Cables.

In plaats van de Hr. Deschamps is hier benoemd tot Directeur van de All America Cables, de Hr. C. Z. de Haseth, C. G.zn. De Hr. Haseth was jaren lang in Maracaibo werkzaam.

Politieberichten.

Uit een woning aan de Jan Otzenstraat alhier is een nikkelen damespolshorloge ontvreemd, terwijl door de eigenaars op een radiotoestel in de kamer was neergelegd en de daaropvolgende dag van deze plaats bleek verdwenen.

De Politie stelt in deze zaak een onderzoek in naar de onbekende dader(s).

Te Caracasbaai is een Chinees aangehouden en in het bezit aangetroffen van twaalf pakjes bereid opium.

Het opium is in beslag genomen, terwijl tegen hem proces-verbaal wordt opgemaakt terzake overtreding van de Opium-Verordening.

Zondagmiddag werd aan het Hoofdbureau van Politie assistentie verzocht voor een vechtpartij in de Kuiperstraat.

Bij aankomsa aldaar trof de Politie een beschonken manspersoon aan, die met een mes om zich heen stond te zwaaien.

Onder hevig verzet is hij overgebracht naar het Hoofdbureau en aldaar ter ontnuchtering ingesloten.

Goede Reis.

Met het s.s. „Flandre" vertrok Zondag naar Frankrijk de Heer Raoul E. Deschamps, vergezeld van echtgenote en dochter.

13 Jaren lang was de Hr. Deschamps hier de vertegenwoordiger, eerst van de Franse — later van de All America Cables.

INGEZONDEN.

Leven, dood en Godsdienst.

In de Beurs- en Nieuwsberichten van Zaterdag 17 October 1936 komt een boekbespreking voor over „Fabricius Flipje", waarin de volgende passage mijn speciale aandacht trok.

„Fabricius heeft klaarblijkelijk niet „diep willen graven en heeft zijn kind, „Flipje, niet geplaatst tegen over aller-„lei hemel en aardeschokkende proble-„men en heeft hem zelfs niet laten pein-„zen, zij het zelfs niet zeer oppervlakkig „over leven, dood en godsdienst, kleinig-„heden die in de vele boeken over kin-„deren maar al te zeer den achtergrond „moesten vormen om toch maar vooral „te laten zien hoe argeloos, hoe klein, „hoe teer en klein-voornaam, hoe diep „menschelijk zoo'n kind toch eigenlijk al is.'

De Redactie van B.- en N. stelt hier dus vast, dat „leven, dood en godsdienst" kleinigheden zijn.

Ik heb altijd gemeend, dat Godsdienst een der meest cardinale punten van ons bestaan is.

Geconcludeerd mag dus worden, dat de Redactie van B. en N. Godsdienst beschouwt als van ondergeschikt belang, zo niet van nul en generlei waarde.

Het is goed even de nadruk te leggen op dit standpunt van de Redactie van Beurs- en Nieuwsberichten.

E.

DEVALUATIE IN SURINAME.

Verhoging der vrachttarieven.

De West van 9 Oct. doet mededeling van het besluit der K.N.S.M., die in verband met het monetaire besluit van de Nederlandse regering, de vrachten verhoogde.

Het blad noemt dan verder de verhogingen en besluit dat deze over het geheel niet onbelangrijk zijn verhoogd.

Voor de koffie b.v. is dit 60 ct. per baal.

Een vrachtverhoging van bijna 20 procent!

En zulks op een tijdstip, aldus het blad, dat met kunst- en vliegwerk en met het toedienen van diverse injecties getracht wordt het leven van onze apegapende koffiecultuur te rekken, in de hoop, dat betere tijden zullen aanbreken.

Blijkens het rondschrijven, zo vervolgt het blad, wordt de verhoging gemotiveerd door het monétaire besluit der Nederl. Regering en de daaruit ontstane hogere exploitatie-kosten van de lijndiensten der Maatschappij. Aan de juistheid dezer mededeling twijfelen wij natuurlijk niet. Ook is het volkomen duidelijk, dat sommige uitgaafposten zich belangrijk zullen uitzetten. Wij denken b.v. aan de artikelen kolen en oliën. Maar tegenover deze uitzetting van uitgaven staat toch een enorme stijging der inkomsten. Elk Pond, elke Dollar brengt thans immers zoveel méér guldens op. Het ligt niet aan ons te zeggen wat zwaarder weegt, maar een vraag, een lekenvraag, moet ons toch van het hart. Als zelfs aan de Konink. Boot, met hare vaart op bijna uitsluitend vreemde havens, de devaluatie geen voordeel brengt, te wiens nutte heeft ze dan plaats gehad?

ARUBA.

POLITIE-BERICHTEN

over het tijdvak 8 — 14 October 1936.

Aangehouden werd te Santa Cruz de manspersoon R. G., terwijl hij in beschonken toestand optrad als bestuurder van een vierwielig motorrijtuig, tegen welke aanhouding hij zich met geweld verzette. Terzake beide feiten wordt proces-verbaal tegen hem opgemaakt.

Processen-verbaal werden o.m. nog opgemaakt:

te Oranje stad tegen de manspersoon J. E. J. E., terzake het op zodanige wijze met een vierwielig motorrijtuig over de openbare weg rijden, dat de veiligheid van het verkeer in gevaar werd gebracht;

te Sint-Nicolaas tegen de bierhuis houder J. B. die. ondanks herhaalde waarschuwing, voorwerpen op de openbare weg plaatste.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

Venetie en omgeving werd Zondagmorgen door een aardbeving getroffen: verschillende kerken en gebouwen zijn ingestort. De beroemde San Marco bleef echter gespaard; 16 personen werden gedood.

Op de Vulcania met 650 passagiers brak in de buurt van Napels brand uit. Zes schepen kwamen te hulp, maar met eigen kracht werd de brand geblust.

Aan de Atlantische kust van de Ver. Staten hebben hevige stormen gewoed; vooral bij de Staten Maine Massachusetts en New Jersey.

NEDERLAND.

Prinses Juliana verliet, vergezeld van Haar aanstaande schoonmoeder, Prinses von Lippe-Biesterfeld, Nederland voor een verblijf van ongeveer een week in Duitsland, waar zij in het kasteel Reckenwalde zal logeren.

In verband met het niet verder vervolgen van de Heer Ries is het schorsingsbesluit als Thesaurier generaal ingetrokken.

De minister van Financiën verleende Ries onmiddellijk na het opheffen van het schorsingsbesluit verlof voor onbepaalde tijd, in afwachting van de verdere behandeling.

De Telegraaf verneemt dat de regering, die iedere stap tot internationale stabilisatie zou toejuichen, niets bekend is van besprekingen, die vanwege de regering tussen Belgie—Nederland en Zwitserland gevoerd zouden worden, nopens toetreding tot de drie landen stabilisatie overeenkomst. De zegsman van de regering voegde er aan toe dat de Nederlandse regering de internationale monetaire gebeurtenissen van dag tot dag nauwlettend volg.

Een zware noord-westerstorm heeft Zondag de Hollandse Noordzeekust geteisterd. Voor zover bekend zijn echter geen ernstige ongelukken voorgekomen. Het Griekse stoomschip Atlanticos op weg van Londen naar Amsterdam kon IJmuiden niet binnen komen en werd langs de bij zulk weer zo gevaarlijke kusten voort gedreven. Nabij Callandsoog raakte het in nood en zond het noodseinen uit. De sleepboot Utrecht die in den Helder is gestationneerd, voer onmiddellijk uit, tezamen met de reddingsboot Doris Rijkers, teneinde assistentie te kunnen verlenen.

De Utrecht slaagde er in voor het stoomschip aan de grond zat verbinding te krijgen en de Atlanticos veilig in den Helder binnen te brengen. Tengevolge van de storm liggen niet minder dan 19 schepen in den Helder te wachten tot het weer kalmeert en zij kunnen uitvaren. Aan het Noorderstrand in Zandvoort werd grote schade aan de duinen aangericht en meters duin werden weggespoeld. Een indirect gevolg van de storm was de ondergang van het scheepje Major, dat nabij de Friese wadden in brand geraakte, tengevolge van een vonk uit de kachelpijp die in de lading stroo viel. Het schip was op weg van Zoutkamp naar Brussel. De vijf opvarenden, de schipper, zijn vrouw, twee kinderen en een knecht, alsmede de hond, werden met grote moeite met de vlet gered.

Volgens het gepubliceerde jaarverslag van Philips bedroeg de winst over het afgelopen boekjaar 4.064 millioen. Het vorige jaar was dit 9.271 millioen. De vermindering is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de internationale handelsbelemmeringen, de valuta concurrentie en de transfermoeilijkheden. Volgens het verslag is echter sinds de depreciatie van de gulden een kentering ten goede ingetreden.

Te Gouda werd de laatste van de herstelde kerkramen aan de kerkvoogdij overgedragen.

In een mededeling van het Nieuw Guinea comité bepleit de Heer Meyer-Raneff het denkbeeld om Nieuw Guinea een afzonderlijke kolonie van Indie te maken (dus niet van Nederland) wel onder de G.G., doch niet onder de directeuren. Het zou volgens dit plan een apart bestuur moeten hebben naar de eigen eisen.

Naar het „Vaderland" uit welingelichte bronnen verneemt zal het huwelijk van Prinses Juliana en Prins Bernard in de eerste dagen van Januari plaats hebben, waarschijnlijk zal het 6 Januari zijn. Het blad vernam voorts, dat een bezoek aan Indie door het Prinselijk paar ernstig overwogen wordt, zij het ook niet kort na de huwelijksvoltrekking, doch het ANP vernam desgevraagd ter plaatse dat hieromtrent nog niets bekend is.

De directie van de KNSM deelt mede dat de Zuid Pacific lijn tot een veertien daagse uitgebreid zal worden, met ingang van 1 December.

Prins Bernard, in gezelschap van zijn Moeder en Broeder, verwelkomde te Berlijn de Prinses welker aankomst geheim gehouden was. Na het ontbijt gebruikt te hebben reisde het gezelschap door naar Schwiebus. Na aankomst aldaar bleek het dorp geheel versierd te zijn, terwijl de feestelijk geklede bewoners de Prinses een hartelijke ontvangst bereidden. 's Middags en 's avonds werd op het oude familieslot Reckenwalde receptie gehouden voor de in de omgeving wonenden en de slot- en landgoedbedienden.

De Nederl. Bank verlaagde de rentetarieven over de gehele linie met een half procent van 3 tot 2½ procent met ingang van 20 October. Het Handelsblad merkt in verband hiermede op, dat deze disconto-verlaging een gunstige indruk zal maken, daar hiermede aangetoond wordt dat het loslaten van de gouden standaard geen storing veroorzaakte in het monetaire bestel.

Het stoomschip van der Wijck, van de Kon. Pakketvaart Mij. is in het Westervaarwater van Soerabaja vergaan.

Het radiostation te Soerabaja ontving een noodsein van de Van der Wijck, meldende: „Hier van der Wijck, S.O.S." Vrijwel onmiddellijk daarna was de radioverbinding verbroken.

De vliegboot No. 25 rapporteerde per radio dat het stoomschip Van der Wijck op 22 mijl afstand van het lichtschip Soerabaja in het Westervaarwater in egzonken toestand gezien was.

Onmiddellijk stoomden torpedojagers en mijnenvegers te hulp.

De Van der Wijck had bij haar vertrek uit Soerabaja ongeveer 250 personen aan boord.

Volgens de verklaringen van de gezagvoerder is het schip door onverklaarbare oorzaak binnen vijf minuten gekapseisd.

De Van der Wijck werd in 1921 bij Feyenoord in Rotterdam gebouwd. Het schip was 2633 br. reg. groot. Het was een van de bekendste schepen van de witte vloot en voer geregeld tussen Palembang, Batavia, Semarang, Soerabaja en Macassar, vice versa.

Het eerste bericht was, dat er 14 Europeanen waren vermist en 59 inlanders. Later kwamen nog 39 inlanders terecht, zodat er in totaal 34 personen zijn omgekomen.

Onder deze bevindt zich ook de Marconist Uitermark, die tot het laatste seinen is blijven geven en als slachtoffer van zijn ambt gestorven is.

Alle Indische bladen herdenken zijn **bijzondere heldhaftigheid. Aan hem is het te danken dat er niet meer slachtoffers zijn van deze scheepsramp.**

De Inlandse vissers van Bandoeng hebben met hun prauwen bijna 100 personen gered.

Een vreselijk moment voor de ronddrijvende schipbreukelingen was het ogenblik, dat direct na het zinken van de Van der Wijck, de Plancius voorbijstoomde, zonder echter naar de drenkelingen om te zien, daar deze de noodseinen nie gehoord had.

In de Tweede Kamer herdacht Joekes de scheepsramp te Soerabaja, waarbij zich Min. Colijn aansloot.

SPORT.

Uitslagen van de Zondag gespeelde voetbalwedstrijden: Xerxes — CVV 1—1; Excelsior — ADO 0—0; Stormvogels — Ajax 1—2; Blauwwit — DFC 5—1; RCH — DHC 0—4; DWS — KFC 2—1; Hermes DVS — Haarlem 0—4; VUC — VSV 1—4; ZFC — Sparta 0—0; Feyenoord — Wageningen 1—6; ZAC — Tubantia 4—2; Heracles — PEC 1—1; Go Ahead — AGOVV 0—0; NEC — Enschede 1—1; Be Quick — Veendam 4—2; Sneek — HSC 1—0; Leeuwarden — GVAV 0—0: Hoogeland — Achilles 5—5.

De voetbalwedstrijd Wales — Engeland werd door Wales met 2—1 gewonnen. De internationale wedstrijd Ierland — Duitsland werd een 5—2 overwinning voor Duitsland.

Gedurende de wedstrijden van de schaakachtkamp werd de partij Euwe—Landau remise. Euwe en Fine sloegen Van Scheltinga en den Bosch. Hierdoor behaalden Euwe en Fine ieder vijf punten en deelden zij de eerste prijs. De verdere eindstand is nog niet bekend, daar nog enkele partijen gespeeld moeten worden.

PERSFOTOGRAFEN OP ZEE. Dit zijn geen vissers, maar persfotografen, die gedurende de Olympische Yachting competitie bij Kiel hun opnamen maakten.

Te Santa Cruz en omgeving werden zestien honden, welke zonder kentekenen en zonder bekende eigenaren rondzwierven, onder politie-beschikking genomen. Vier dezer honden, waarvan het bekend was, dat zij schapen doodbeten, zijn ter plaatse geschoten.

Wederom zijn klachten binnengekomen over het doodbijten van schapen door honden. Thans deed een schapenhouder te Santa Cruz aangifte van het doodbijten van 20 zijner schapen.

Werd aanvankelijk op de politie alleen jacht gemaakt op honden zonder belastingpenning en zonder bekende eigenaren; thans zullen ook geen waarschuwingen meer worden gegeven, aan houders van honden, waarvoor nog niet de verschuldigde belasting is voldaan.

De politie zal nu, krachtens de Hondenverordening 1923, overgaan tot het opvorderen van die honden en daar verder over beschikken, daar het als genoegzaam bekend mag worden aangemerkt, dat voor het houden van een hond belasting is verschuldigd.

Houders van gevaarlijke, doch van een belastingteken voorziene honden, zullen worden verplicht deze honden te voorzien van een muilkorf of muilband.

Feestcommissie Aruba.

De opbrengst van de geldinzameling op Aruba is bestemd om samen met de op de andere eilanden, Curaçao, Bonaire, St. Martin, Saba en St. Eustatius gecollecteerde gelden, besteed te worden aan een gezamenlijk huldeblijk als huwelijksgeschenk aan te bieden aan het vorstelijk paar. De feescommissie van de zes eilanden zullen beslissen omtrent de keuze van dit huldeblijk. Op Curaçao werd — naar wij vernemen — reeds op de eerste dag van de collecte ruim f 3.000.— opgehaald en men rekent daar op een aanzienlijk bedrag. Wij vertrouwen dat Aruba ook op dezelfde royale wijze zal bijdragen aan deze nationale hulde.

Door de welkbekende „Heinekens Bierbrouwerij" is een wisselbeker beschikbaar gesteld. De verschillende Arubaanse voetbalclubs zullen elkaar om het bezit van deze wisselbeker bekampen. Tevens heeft genoemde bierbrouwerij twintig kisten bier beschikbaar gesteld ter uitdeling onder de bevolking.

NEDERLAND.

Een rechtse coalitie op crediet?

Over het Utrechtse pleidooi voor „een christelijke regering" te vormen na de verkiezingen in het a.s. voorjaar, schrijft „Ons Noorden":

„In beginsel zal geen katholiek over de wenselijkheid van 'n dergelijk kabinet anders denken dan de heer van Wijnbergen. Er bestaat ongetwijfeld onder ons katholieke volk geen andere gedachte, dan dat het een zegen zou zijn voor ons land en volk, indien de christelijke staatslieden in deze bewogen en ernstige tijden, elkander konden vinden. Maar wij moesten dit cardinale feit toch niet over het hoofd zien, dat een dergelijk kabinet de christelijke staatkunde alleen dienen kan, wanneer de samenwerkende partijen het ook eens worden over een sociaal en economisch beleid. Want indien we een christelijk kabinet krijgen, dat op dit gebied volkomen impotent is en ons christelijk volk door een volkomen passief beleid diep teleurstelt, dan doet het aan de christelijke beginselen veel meer kwaad dan goed. Daarom moeten wij ons op dit terrein niet te zeer aan illusies overgeven, maar voor alles de werkelijkheid betrachten. De heer Feber, in De Tijd, heeft het streven van Baron van Wijnbergen besprekend, wijst er op, dat de politiek niet de kunst is, van leven in illusies, dierbare wensen. Het leven, zo zegt Longfellow, is ernst, is werkelijkheid en de staatkunde, die in het leven staat — en 'n staatkunde, die dit niet doet, is een ijdele liefhebberij — moet dan ook ernst en werkelijkheid zijn.

En nu is ons grote bezwaar tegen het betoog van de heer van Wijnbergen, dat hij op vleugelen der fantasie een hoge vlucht onderneemt in het ijle uitspansel der illusies en wij vrezen, dat geen ernstig staatsman, die in deze tijd zijn grote verantwoordelijkheid voelt, hem daar heen zal willen of kunnen volgen."

Onjuist advies.

Zo betitelt De Avondpost de suggestie, door Baron van Wijnbergen omtrent de komende kabinetsformatie gegeven. Het blad, dat in de veronderstelling verkeert, dat Baron van Wijnbergen op het herstel der rechtse coalitie doelt, licht zijn mening als volgt toe:

„In de eerste plaats lijkt 't advies ons niet reëel wanneer men let op de numerieke stand van zaken. De drie rechtse groepen hebben thans in de Tweede Kamer tesamen 52 zetels. Hierop valt, vooral in de tegenwoordige tijd, geen principieel kabinet te bouwen. Dit motief klemt te meer, wanneer men de mogelijkheid voor ogen houdt (welke naar onze overtuiging stellig verwezenlijkt zal worden) dat bij de volgende verkiezingen dit cijfer van 52 niet zal worden bereikt.

In de tweede plaats is er op dit ogenblik zeer stellig, belangrijk verschil tussen de economisch-sociale politiek der rooms-katholieken en die der anti-revolutionnairen. In de Tijd is er nog de aandacht op gevestigd, en werd op grond daarvan de mogelijkheid van een nieuwe coalitie ontkend.

In de derde plaats — en dit is voor ons het voornaamste — achten wij het advies baron van Wijnbergen weinig en zelfs betreurenswaardig, omdat in deze ernstige tijden een samenwerking en dus een kabinet, op zo breed mogelijke grondslag noodzakelijk is. Er zijn, ook in ons vaderland, gevaren opgekomen, waartegen, en stellig in de naaste toekomst, op zo ruim mogelijk front moet worden opgereden. Waarom zal men nu de vrijzinnige groepen in de oppositie drijven tegen een rechts kabinet, dat, op principiële grondslag werkend, onmogelijk allerlei verschillen op de voorgrond zal brengen? Waarom niet naar een zo breed mogelijke samenwerking gestreefd, waarbij wij desnoods de sociaal-democratie niet zouden willen uitsluiten? Maar gebeurt dit laatste wèl, dan is er toch altijd nog een heel wat bredere en sterkere grondslag mogelijk dan die van een wankele coalitie. Mocht men willen wijzen op politieke en sociale verschillen tussen de katholieken en de liberalen, dan wijzen wij er anderzijds op dat — gelijk wij reeds zeiden — niet minder concrete verschillen bestaan tussen katholieken en anti-revolutionnairen, en de heer Van Wijnbergen acht deze blijkbaar ook niet onoverkomelijk om tot samenwerking te geraken.

Het advies van den heer Van Wijnbergen achten wij op deze gronden onjuist."

Of een coalitie-minderheidskabinet zo wankel zou zijn, en de brede grondslag van de Avondpost zoveel sterker, zijn, zijn wij geneigd in het licht der gebeurtenissen van de laatste jaren te ontkennen. Wij houden het tegendeel.

Buitenland.

Joods gebed voor de vervolgde Katholieken.

In alle synagogen van Parijs wordt een gebed gestort voor de vervolgde katholieken van Spanje.

In de tekst van dit gebed komen o.a. de volgende treffende passages voor:

„Voor het tragische lot van priesters en katholieke religieusen, die slechts eenvoudig hun ambt uitoefenden en die gisteren in Mexico vielen, voor het ongelukkige Spanje, dat door een wreede broederkrijg wordt verscheurd; voor alle slachtoffers van onverdraagzaamheid en fanatisme, christenen en joden, broeders naar het vlees, buigen wij eerbiedig het hoofd en brengen wij, diep bewogen, onze hulde, want Israël moet overal met de vervolgden tegen de vervolgers samengaan.

Wij zullen nooit vergeten, dat eminente christelijke leiders medelijden hebben gekoesterd met het lijden der Joden, die het slachtoffer werden van onwaardige behandelingen, dat zij het anti-semitisme hebben weten te matigen en dat zij hebben gebeden en hebben doen bidden, om het einde van de vervolging af te smeken en zelfs door hun edelmoedig optreden hebben bijgedragen, om het lijden van hun mede-mensen te lenigen.

Wederkerig betuigen wij onze diep bewogen sympathie, daar wij begrijpen, dat hun hart verscheurd wordt bij de marteldood van zovele mannen en vrouwen, die hun leven in dienst van God en medemensen stelden. In ons gebed gedenken wij hun slachtoffers en de onze, om Gods barmhartigheid en medelijden voor hen af te smeken."

Barbaarsheid tegenover beschaving.

Zo typeert pater Rosa S.J. in de Civilta Catolica de strijd van het communisme tegen het christendom, en met name het katholicisme. Dat zo de tegenstelling juist getroffen is, zal ieder die let op wat zich in Spanje afspeelt, beamen.

Inderdaad, de communistische internationale tracht, zoals Pater Rosa terecht zegt „na reeds een groot deel van Europa onder de voet gelopen te hebben, de oude Christelijke beschaving met alles wat haar kenmerkt — godsdienst, menselijkheid, kunst en wetenschap, orde, vrede in de menselijke samenleving, liefde voor het gezin, voor het vaderland, verstandige individuële vrijheid, onderworpenheid aan 't staatsgezag, onder aanhouding van een welbegrepen respect voor de rechten van het individu en van de staat, kortom, alles wat kenmerkend en noodzakelijk is voor de werkelijke beschaving, geperfectionneerd door het Christendom en derhalve in de volste zin van het woord „Christelijke Beschaving" genoemd — weg te vagen van de aarde.

Dit alles nu wordt door het nieuwe barbarendom niet alleen onder de voet gelopen, maar deze woeste verdelgmanie wordt bovendien nog geprezen als dé ideale vooruitgang, als de triomf van een nieuwe beschaving".

De geleerde schrijver ziet slechts één middel in de strijd tegen deze barbaarsheid: vernietiging van de geest van atheïsme en materialisme.

„Niet dus haat en geweld tegen geweld en haat", schrijft hij, „niet een valse ideologie — als die van het rassisme bijvoorbeeld of nationalisme met zijn nieuwheidendom — tegenover een andere valse ideologie, die van het internationalisme, zal blijken een effectief middel te zijn om de ziekte van de huidige samenleving te genezen en het gevaar van het nieuwe barbarendom af te wenden: het is nodig om de plant bij de wortels aan te vatten, en uit te rukken en het is niet voldoende om alleen de bladeren in ale winden te laten wegwaaien. Derhalve de grondslag van de communistische Internationale wegnemen; het materialisme en het atheisme, die er de ziel van vormen. Daaruit komt het onkruid van alle dwalingen, theoretische en practische, voort op economisch en sociaal gebied, zoals de klassenstrijd, de prediking van de haat, de minachting voor de godsdienst en voor het vaderland, waaruit duidelijk blijkt de onverzoenlijke tegenstelling ervan met de menselijke waardigheid en die van de menselijke samenleving, door het materialisme gedegradeerd tot een wilde beestentroep. Uitgesloten wordt de verlossingsgedachte. In daaruit blijkt ook de absolute onmogelijkheid van enig compromis of poging tot een accoord met de communistische internationale, hoe handig verdekt ook, met de doctrines der sociale Christelijke ethiek.

Het materialisme kan niet gescheiden worden van de internationale, het vormt er één geheel mede, vanaf de grondslag tot in alle verdere fazen. Het is een tot de spits gevoerd materialisme, zowel doctrinair als practisch".

Auto-ongeluk.

Hedenmorgen vond men bij Plantersrust een nieuwe Ford-auto als een cadaver langs de weg liggen. Het was, naar men ons mededeelde, No. 140. In de omgeving aan trottoir en en H-bord waren nog al verwoestingen aangericht.

Wanneer men de verwoesting ziet, is het haast onbegrijpelijk, dat de berijder(s) er nog levend zijn afgekomen Verdere bijzonderheden waren ons bij het afdrukken nog niet bekend.

DE FILM VAN DE WEEK

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstootelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Van 16 tot en met 22 October 1936.

Roxy.

Life of Louis Pasteur.
Music is Magic.
Red Heads on parade.
Call of the wild.
A Night at the Opera.
Brewsters Million.
Music is Magic.

Cinelandia.

Life of Louis Pasteur.
Every Night at 8.
Silver Streaks.

Hollywood.

Mij Marriage.
Silver Streaks.
Our Little Girl.

R. K. PADVINDERSVERENIGING.
ST. THARCISIUS-GROEP.
CURAÇAO.

Afdeling Voortrekkers.

Zaterdag 24 October:

'n Speciaal gebedje voor je Oubaas en z'n toekomstplannen! Uiterlijk **half zes** verzamelen. — Troephuis — gepakt en gezakt voor de bivak. Klaar voor 'n model V.T.-kampvuur. Er komen gasten! Helpt elkaar aan ideën, ook in verband met het verjaringsfeit!

Zondag 25 October:

6.00 p.m. verzamelen Troephuis. Zie hieronder.

Afdeling Verkenners.

LEGUANEN, spits je oren. P.L. Snippen, dat zal je meevallen!! Wij gaan ook bivakkeren in de buurt van onze grote broers. **Zaterdag 24 Oct. vier uur** verzamelen. (Troephuis). Op 't aankondigingsbord staat te lezen wat je mee moet brengen.

Reigers, Snippen en Houtduiven verzamelen Vrijdagmiddag om **kwart over drie** voor 'n half uurtje oefening en bespreking (Installatie).

De gewone patr.-bijeenkomsten gaan **door**.

Zaterdag geen corvé en geen troepbijeenkomst.

Zondag 25 October:

Alle Verkenners (behalve natuurlijk de bivak-mensen) verzamelen om **half tien**. (Troephuis).

Dus allemaal naar de Kindermis. We **vertrekken stipt op tijd. Om ongeveer half elf** installatie op de plantage van de Heer Emilio Maduro (Groot-Kwartier), waarbij ook de ouders van de nieuwe leden worden uitgenodigd.

Om goed twaalf uur weer thuis (Leguanen iets later).

Zondagavond **zes uur** verzamelen. Voortrekkers en Verkenners nemen gezamenlijk deel aan de Processie in de kerk van San Mateo (Hulde aan Christus Koning).

'n Speciaal woordje tot de ASP. VERKENNERS.

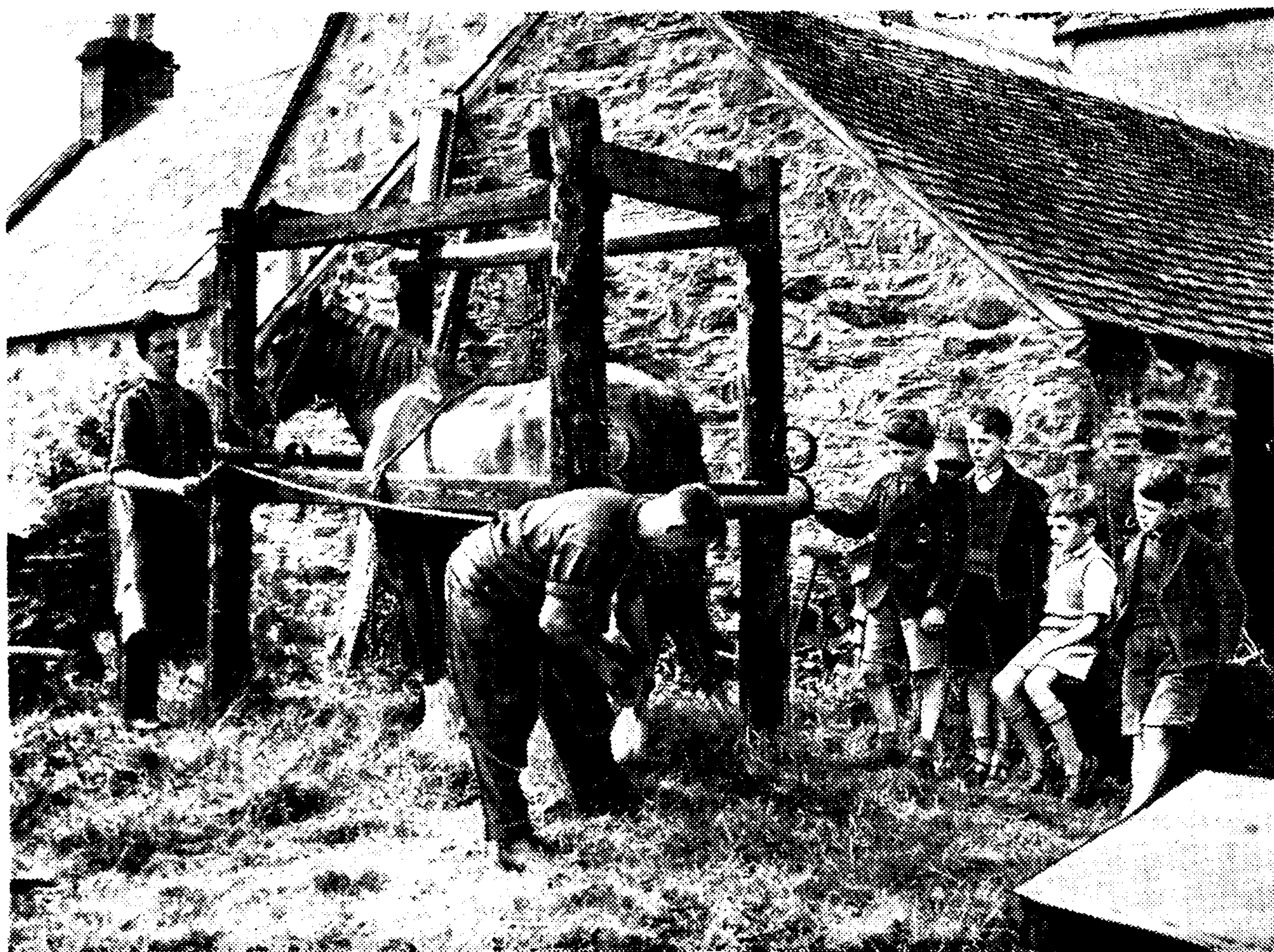
Jongens, bereid je met ernst voor, als echte Katholieke Verkenners, op installatie. Lees na wat staat in je Gebedenboekje blz. 132 — en handel ernaar.

Denk eraan het costuum is iets uiterlijks en maar bijzaak. Je weet waar het om gaat!!

Hopman.

Aankomst en vertrek der schepen van 21 — 24 Oct. 1936.

S. S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Amor	21	N York, P.au Prince, La Guaira, P. Cabello	21	Aruba, Maracaibo
Mimi Horn	21	Curaçao	21	Newport (Curaçao)
Atlas	21	S. Domingo	—	Curaçao
Midas	21	Haiti	—	Curaçao
Venezuela	22	Pto. Limon	22	Amsterdam, Hamburg
El Libertador	22	Maracaibo, Aruba	22	Aruba, Maracaibo
Patricia	22	Pto. Barrios	22	Hamburg
Ruahine	22	Southampton, Londen	23	Cristobal, New Zealand
Luna	23	Maracaibo	23	P. Cabello, New York
Atlas	—	Curaçao	23	Atl. Col. S. Haiti, S. Dom.
Midas	—	Curaçao	23	S. Dom., N. Dom., N. Haiti
Drechtdijk	23	Rotterdam, Liverpool	23	Cristobal, Los Angeles
Mimi Horn	23	Newport (Curaçao)	—	Curaçao
Kreta	23	Hamburg	23	Pto. Barrios
Baralt	—	Curaçao	24	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius, St Kitts.

HOE MEN EEN WILD PAARD BESLAAT. In de Noord-Engelse stad Comrie welke vanouds bekend is om zijn hoefsmeden, wordt de oude methode van de hoefstal nog met succes toegepast.

****** *** *** ***

DANKBETUIGING.

Langs deze weg betuig ik mijn hartgrondige dank aan Dokter W. P. MAAL, die na God aan mijn echtgenote

JOHANITA KOETSVELD DE KROON

haar gezondheid terug gaf.

Ook mijn dank aan alle kennissen, vriendinnen en vrienden voor hun attentie gedurende haar ziekte.

Curaçao Oct. '36.

2—1 **Antonio Kroon.**

*** *** *** ***

Afdeeling Curaçao van de Vereeniging „HET NEDERLANDSCHE ROODE KRUIS"

Algemeene Vergadering ingevolge Art. 17 van het Reglement op **Vrijdag 23 October 1936** om 8 uur in de zaal van den Kolonialen Raad.

Agenda:

1. Openingswoord van den Voorzitter
2. Jaarverslag 1 Juli 1935 - 30 Juni 1936
3. Mededeelingen betreffende de financiën
4. Benoeming eener Kascommissie
5. Behandeling ingekomen stukken
6. Rondvraag.

Namens het Centraal Comité,
C. S. GORSIRA J. P. Ez.
Voorzitter.

A. J. G. Boutmy
1ste Secretaris

2-2

NEDERLANDS EERSTE GEPANTSERDE SCHIP.

Nu met de indienststelling van onze nieuwe kruiser „De Ruyter" de belangstelling voor onze Nederlandse marine weer belangrijk is toegenomen, is het niet onaardig eens iets te vertellen over Nederlands eerste gepantserde schip, de „Prins Hendrik der Nederlanden".

Dit schip werd niet in Holland doch in Engeland, op de werf van de gebroeders Laird te Birkenhead, gebouwd. De Prins Hendrik der Nederlanden behoorde tot het type der borstweringtorenschepen, hetgeen wil zeggen, dat het schip voorzien was van een gordel van pantserplaten, die in het midden tot aan het opperdek was opgetrokken en daar de onderste gedeelten der beide geschuttorens beschermde. Voor zover die torens bloot stonden voor het vijandelijk geschut, waren zij eveneens uitstekend gepantserd, terwijl ten overvloede vóór de voorste toren en achter de achterste toren een gepantserd schot was geplaatst. De bewapening van de twee draaibare geschuttorens bestond uit 2 Armstrong-kanonnen van 23 c.M. In die tijd bleek ook de zware ramsteven nog een geducht wapen. Al klinkt het voor ons wellicht een weinig ongeloofwaardig — immers een dergelijk oorlogsschip zou in 1936 tegen 'n moderne kruiser niets, maar dan ook niets, kunnen uitrichten — toentertijd, in 1866, behoorde de Prins Hendrik der Nederlander tot de beste schepen van die soort. Aanvankekelijk had de Regering het bestemd voor de verdeding van de Nederlandse kust en zeehavens.

Onze nieuwe kruiser is precies honderd meter langer dan de Prins Hendrik, die 70 meter mat. De grootste breedte was 13.4 M. („De Ruyter 15.6 M.), maar in diepgang won dit oude schip het van de nieuwe kruiser: 5.5 meter, terwijl „De Ruyter" 4.9 M. diep steekt.

In een reisrapport van de commandant lezen wij o.a.: De beste eigenschappen heeft „Prins Hendrik" getoond in de Rode Zee, toen er nogal hoge zee stond en de kracht van de wind aanwakkerde tot gereefde marszeilkoelte; het was een genot te zien hoe het schip met slechts 50 slagen der machines, door zijn massa en zwaarte, met 6 mijl vaart door de zee heen stoof; een medeliggend groot stoomschip liepen wij dan ook voorbij en het was, alsof dat schip stillag."

Wanneer men weet, dat „De Ruyter" 32 knopen varen moet, zouden wij bijna de commandant van de „Prins Hendrik" van te veel eigenliefde voor zijn schip beschuldigen, als hij schrijft, dat zijn schip „met 6 mijlsvaart door de zee heenstoof"! Het schijnt echter toendertijd voor die zwaar gepantserde schepen al heel behoorlijke snelheid te zijn geweest.

De pantserplaten, die de zijden van het schip tot aan het opperdek bedekten, waren 11½ c.M. dik. Naar voren en achteren nam het gordelpantser af tot 6½ c.M. dikte. Daartegen was de torenpantsering 14 c.M. dik, bij de geschutpoorten zelfs tot 28 c.M. dikte verzwaard!

Het ramtorenschip — het woord geeft de betekenis reeds zelf aan: een schip met geschuttorens en van een sterke ramneus voorzien — bezat vier dekken, n.l. het stormdek, het opperdek, het tussendek en het koebrugdek, waaronder de ruimen gelegen waren.

Het opperdek diende voornamelijk voor de besturing van het schip en de behandeling van het schip. Voorop had men een dekhuis, waarachter de vóórtoren uitstak. Achter deze geschuttoren kwam de stuurtoren, die ook gepantserd was. Dan volgde weer een dekhuis, dat boven ketelruimte en machinekamer stond. Ten slotte komen de achterste geschuttoren en het achterdekhuis, waarin de trapgaten naar de kajuit en longroom gelegen waren.

De stormdekken werden gevormd door de dekken, die de dekhuizen van boven sloten.

Door de twee dwarsscheepse gepantserde schotten werd het tussendek in drie afdelingen verdeeld. De voorste afdeling was tot logies van de equipage ingericht, tussen de 2 schotten bevonden zich de geschuttorens, terwijl in de achterste afdeling men het logies voor commandant en officieren aantrof.

Het voor- en achterkoebrugdek dienden voor bergplaats.

Het schip had een dubbele bodem, twee langscheepse en zes dwarscheepse schotten, die alle waterdicht geklonken waren en alzo het schip in vakken verdeelden. Binnen de pantsering had het schip vier Dowtonpompen, die het water konden ophalen, wanneer in een van de waterdichte vakken een lek mocht ontstaan.

Voor 1866, toen het schip door een Nederlandse bemanning uit Engeland naar Nederland werd gebracht ,was Zr. Ms. Ramtorenschip Prins Hendrik der Nederlanden een up-to-date oorlogsschip.

Nadat de Prins Hendrik een paar kleine tochten in het Kanaal en de Noordzee had gemaakt, koos het in de zomer van 1867 ligplaats in de haven van Nieuwediep. Het schip trok veel belangstelling van autoriteiten en leden van de beide Kamers der Staten-Genreaal, die er een reis naar Den Helder voor over hadden. Daar kwam nog bij, dat in Augustus van dat jaar het eskader, bestaande uit Hertog Adolf van Nassau, Curaçao, Zoutman en Metalen Kruis, welk laatste schip in Japan bij het openen van de Straat van Simoneseki zulk een uitstekend figuur had geslagen, van een oefentocht terugkeerde en ook ter rede van Nieuwediep de ankers uitwierp. Ook Prins Alexander der Nederlanden toonde belangstelling en maakte met de Prins Hendrik een tochtje.

Langzamerhand bleek echter dat de Prins Hendrik minder geschikt was voor zijn aanvankelijke bestemming, de kustverdediging van Nederland, daar z'n diepgang vrij groot was. En zoals tegenwoordig de moderne oorlogstechniek elk jaar aan de bewapening en bepantsering van kruisers hogere eisen stelt, zo bleek dit in de vorige week eeuw al niet minder het geval: elk nieuw pantserschip, dat de zeemogendheden toendertijd bouwden, ging vooruit in dikte van pantsering en uitwerking van het geschut.

Tien jaar na de stapelloop van de Prins Hendrik, in 1876 dus, besloot het Nederlands Marinebestuur zeer terecht het schip naar Oost-Indië te zenden, waar het nog vele belangrijke diensten zou bewijzen.

De route ging door het kanaal van Suez. Op deze lange reis bleek eerst goed, hoe het schip een uitstekende zeevaardigheid bezat.

Het schip was 19 Maart uit het vaderland vertrokken en kwam, na verschillende havens te hebben aangedaan, de 24ste Mei te Singapore aan, waar het gedokt werd en schoongemaakt.

Batavia was de eindbestemming, waar het de 13de Juni voor anker lag.

De Prins Hendrik is sedert dien altijd in de Indische wateren gebleven en bewees aldaar ons vaderland nog vele goede diensten.

Toen de ouderdom kwam, gebruikte men het nog lange tijd als stationsschip te Makassar.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 18 October 1936.

Volharding 1 — Transvaal 1	3—0
R.C.C. 2 — P.S.V.	Niet doorgegaan.
Asiento 2 — D.D.V.O.	0—1
Hercules 2 — Atletico	1—1
Scherpenheuvel 2 — Be Quick	0—1

COMPETITIE-STAND.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
R.C.C.	5	4	1	0	6	2	9	1.80
JonG Holland	5	4	0	1	10	3	8	1.60
S.U.B.T.	4	3	0	1	4	2	6	1.50
Asiento	4	2	0	2	7	5	4	1.—
Volharding	5	2	0	3	8	7	4	0.80
Scherpenheuvel	5	0	2	3	3	8	2	0.40
Transvaal	5	0	2	3	2	7	2	0.40
Hercules	3	0	1	2	2	8	1	0.33
B.-klasse:								
S.U.B.T. 2	8	8	0	0	32	1	16	2.—
P. S. V.	6	4	1	1	11	7	9	1.50
Atletico	8	5	1	2	9	8	11	1.37
Be Quick	8	4	2	2	14	6	10	1.25
J.-Holland 2	4	2	1	1	8	5	5	1.25
Hercules 2	8	2	2	4	11	21	6	0.75
Scherpenheuvel 2	7	2	1	4	9	7	5	0.71
Asiento 2 **	6	3	0	3	14	17	4	0.66
D.D.V.O.	7	2	0	5	6	13	4	0.58
Feyenoord	4	1	0	3	8	9	2	0.50
Volharding 2 *	4	0	2	2	7	9	0	0.00
R.C.C. 2 ***	5	2	0	3	6	10	0	0.00
Transvaal 2	5	0	0	5	2	21	0	0.00

*) 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Jong Holland 2 en Transvaal 2

** 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

*** 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Be Quick en Feyenoord.

Ingeschreven als werkend lid van de vereniging Transvaal R. Nagele.
Ingeschreven als werkend lid van de vereniging R. C. C., A. Johai.

Afgevoerd van de ledenlijst van de vereniging Transvaal, H. Nevel.
Afgevoerd van de ledenlijst van de vereniging S.U.B.T., E. Zimmerman.
Afgevoerd van de ledenlijst van de vereniging Scherpenheuvel S. Mathilda.

Overgeschreven van werkende leden naar de lijst van Donateurs van de vereniging S.U.B.T., F. Alberto en A. Vos.

De verenigingen worden er aan herinnerd dat de elftalopgaven over de maand November uiterlijk op de 27ste October moeten worden ingezonden aan de 2de Secretaris, G. M. Beltram, Bergstraat No. 17.

Het bestuur.